

■ OBSAH

Předmluva (<i>Tomáš kardinál Špidlík SJ</i>)	5
Přehled autorů jednotlivých děl Filokalie podle uspořádání Teofana Zatvornika	8
Úvod Teofana Zatvornika k ruské verzi Filokalie	10
ANTONÍN VELIKÝ	
Několik slov o životě a spisech svatého Antonína Velikého	18
I. Rady svatého otce Antonína Velikého o životě v Kristu, vyjmuté z jeho slov, uvedených v životopise svatého Atanáše, a rovněž z jeho dvaceti listů a dvaceti proslovů	30
II. Rady k ctnostnému jednání ve sto sedmdesáti verších	65
III. Pravidla poustevnického života	89
a) <i>Vnější průběh a vnější řád tohoto života</i>	89
b) <i>Struktura vnitřního života</i>	99
<i>Závěr</i>	108
IV. Výroky svatého Antonína Velikého a vyprávění o něm	109
1. <i>O zřeknutí se světa</i>	109
2. <i>Obecné odpovědi na otázku: Co vlastně dělat?</i>	110
3. <i>Síla, která člověka podněcuje k asketickému boji</i> <i>a podporuje v něm</i>	112
4. <i>Znaky horlivosti</i>	113
5. <i>Jak podněcovat horlivost?</i>	116
6. <i>Způsoby asketického boje a konání dobrých skutků konkrétně</i>	122
7. <i>Ústřední cíl všeho a vrchol dokonalosti</i>	126
8. <i>Dokonalost svatého Antonína a jeho sláva v nebi</i>	127

V. Vysvětlení některých výroků svatého Antonína Velikého, jak je po jeho smrti sepsal jeden starec	128
---	-----

MAKARIUS VELIKÝ

Zprávy o životě a spisech svatého Makaria Velikého	142
--	-----

Rady svatého Makaria Velikého o křesťanském životě, výňatky z jeho promluv

I. Světlý původní stav	147
II. Temný stav padlého člověka	150
III. Pán jako tvůrce spásy	158
IV. Utváření pevné odhodlanosti dosáhnout spásy v Pánu	162
V. Stav asketické námahy	181
VI. Stav těch, kdo přijali působení Ducha	202
VII. Nejvyšší stupeň křesťanské dokonalosti	231
VIII. Budoucí život	237

IZAIÁŠ POUSTEVNÍK

Stručná informace o svatém otci Izaiáši Nitrijském a jeho spisech	246
---	-----

I. Proslavy svatého Izaiáše Poustevníka	250
1. Pravidla způsobu života určená bratřím, kteří s ním žili	250
2. O myslí a jaká je její přirozenost	252
3. Rady začínajícím bratřím	253
4. Co je třeba dodržovat na cestě	258
5. Co by měli dodržovat ti, kdo si přejí žít společně v pokoji	268
6. O tom, že ti, kdo chtějí žít v opravdové vnitřní soustředěnosti, nesmějí být zvědaví. Neměli by zapomínat na své hříchy a čas trávit neužitečnými věcmi	273
7. O ctnostech	275
8. Výroky Izaiáše	278
9. K těm, kdo se zřekli světa	283
10. Pokračování k výše řečenému	284
11. O hořčičném zrnu	285

12. O víně	286
13. <i>Určena těm, kdo jsou přijati jako nováčci a snaží se dosáhnout dokonalosti</i>	287
14. <i>Pláč Izaiáše</i>	290
15. <i>O zřeknutí se světa</i>	291
16. <i>Téhož obsahu</i>	293
17. <i>O radosti duše, která se namáhá pro Boha</i>	297
18. <i>O zapomínání urážek</i>	306
19. <i>O nemocech duše</i>	308
20. <i>O pokoře</i>	310
21. <i>O pokání</i>	310
22. <i>O skutcích nového člověka</i>	319
23. <i>O dokonalosti</i>	324
24. <i>O vnitřním klidu</i>	328
25. <i>Adresovaný otci Petrovi, mému učedníku</i>	328
26. <i>Výroky svatého otce Izaiáše, jak je od něj slyšel jeho učedník otec Petr a písemně zaznamenal</i>	346
27. <i>O výroku „Dávej na sebe pozor“ (srv. Dt 15,9)</i>	350
28. <i>O větvích hříšného zla</i>	352
29. <i>Pláč otce Izaiáše</i>	355
II. Pravidla a rady pro začínající mnichy	361
III. Výroky Izaiáše Poustevníka	367
IV. Jak střežit mysl ve dvaceti sedmi verších	371
V. Verše o asketismu a vnitřní soustředěnosti	377
 MAREK ASKETA	
Zprávy o životě a spisech svatého Marka	382
Rady svatého Marka Askety	
I. List mnichu Mikulášovi	385
II. Rady svatého Marka vyjmuté z jeho dalších proslovů	398
III. Dvě stě veršů o duchovním zákoně	426
IV. Dvě stě dvacet šest veršů k těm, kteří se chtějí ospravedlnit skutky	443

EVAGRIUS PONTSKÝ

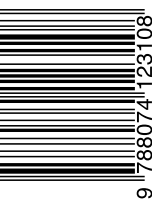
Zprávy o životě Evagria Pontského	466
Rady mnicha Evagria o asketismu	
I. Verše o činném životě, adresované Anatolijovi	475
II. Evagriovy výroky o činném životě ve sto verších	487
<i>Výroky svatých starců</i>	490
III. Zásady mnišského života, v nichž Evagrius ukazuje, jak je třeba vést asketický boj a vnitřně se soustředit	492
IV. Třicet tři Evagriových analogií čili přirovnání	499
V. Evagriovy výroky o duchovním životě	501
VI. Další Evagriovy výroky	502
VII. O osmi zlých myšlenkách Anatolijovi	503
VIII. Další Evagriovy postřehy související s osmi zlými myšlenkami	506
IX. Rady bratřím žijícím v komunitách a domech pro poutníky	509
X. Rady pannám, od téhož autora	514
XI. Verše o různých špatných myšlenkách	517
<i>O snech</i>	518
<i>O duchu smutku</i>	525
<i>O ctižádostivosti</i>	526
XII. Výroky mnicha Evagria	535
Filokalická zralost se projevuje jako osobní láska k Dárci krásného – dobrého života. Doslov s redakční poznámkou (Luisa Karczubová)	539
Rozšiřující literatura k filokalické tematice a spiritualitě křesťanského Východu z produkce Refugia	548
Použité zkratky	550

FILOKALIE

I

Z ruského originálu
Добротолюбие в русском переводе (1)
Sankt-Peterburg 1877
přeložil Alan Černošous
Odpovědná redaktorka Luisa Karczubová
Návrh obálky Tomáš Ježek
Sazbu písmem Warnock Pro
zhotovil Tomáš Černošek, Refugium dtp
Vydalo nakladatelství Centra Aletti
Refugium Velehrad-Roma, s.r.o.
Křížkovského 4, 772 01 Olomouc
e-mail: refugium@refugium.cz
www.refugium.cz
jako svou 500. publikaci
Tisk a knižní zpracování
PBtisk, a.s., Příbram
Vydání první
Olomouc 2019

ISBN 978-80-7412-310-8

cena 630 Kč (včetně DPH)